STOCKHOLMS

BAROMETERN

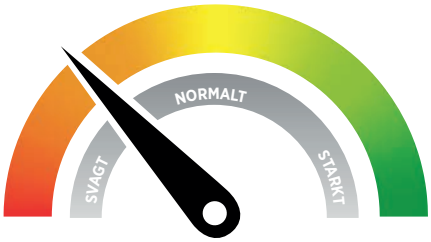

TREDJE KVARTALET, NOVEMBER 2019. En rapport från Stockholms Handelskammare

Stockholmsekonomin försvagas. Stockholmsbarometern faller för andra kvartalet i rad till sin lägsta nivå på över fem år.

Sämre stämningsläge bland tjänsteföretagen. Samtidigt finns det ljuspunkter i Stockholms näringsliv, som exempelvis livsmedelshandeln och hotell- och restaurangbranschen.

Dyster syn på Sveriges ekonomi från Stockholms hushåll. Framtidstron bland hushåll är rekordlåg samtidigt som arbetslösheten väntas öka framöver.

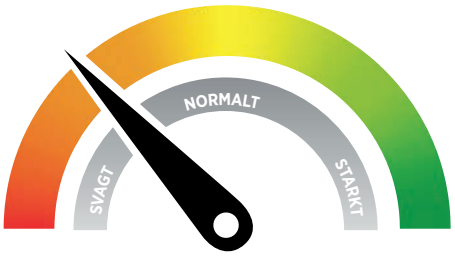

OM STOCKHOLMSBAROMETERN

Stockholmsbarometern läser av det ekonomiska läget hos företag och hushåll i Stockholm. Barometern tas fram av Stockholms Handelskammare fyra gånger per år i samarbete med Konjunkturinstitutet. Stockholms Handelskammare ansvarar för analys och kommentarer.

Svag utveckling för Stockholmsekonomin

Stockholm är Sveriges jobb- och tillväxtmotor. Utvecklingen i huvudstadsekonomin påverkar hela landet och har därför betydelse för Sveriges välstånd.

Stockholm är det län med i särklass högst bidrag till landets bruttonationalprodukt (BNP) i förhållande till dess befolkningsstorlek. Under de senaste tio åren har Stockholm svarat för cirka 40 procent av Sveriges totala tillväxt och skapat hälften av alla nya jobb i Sverige.

Under tredje kvartalet 2019 försvagas Stockholmsekonomin. Barometern faller med närmare tre enheter, till ett konjunkturläge som är sämre än normalt. Stockholmsbarometern ligger nu på 93, samma nivå som under fjärde kvartalet 2018. Sett till de senaste årens konjunktur befinner sig Stockholmsekonomin i en tydlig avmattningsfas.

Den svagare Stockholmskonjunkturen förklaras primärt av ett sämre stämningsläge i näringslivet, vars konfidensindikator minskar med tre enheter till 92,5. Det betyder att företagen i Stockholm anser att konjunkturen är svagare än den historiska normalnivån. Nedgången sker i ett läge där allt svagare konjunktursiffror noterats under första halvåret 2019.

Stämningsläget bland hushållen försvagas också under tredje kvartalet 2019. Konfidensindikatorn minskar med 0,5 enheter och befinner sig fortsatt på en nivå som är svagare än det normala. Det innebär att stockholmarna i mer än ett års tid haft en svag tilltro till ekonomin.

Tabell 1. Det ekonomiska läget i ett Stockholmsperspektiv

	Kv2 2019	Kv3 2019	Förändring	Läget
Stockholmsbarometern	95,7	93,1	-2,6	-
KONFIDENSINDIKATORER				
Hushåll	97,8	97,3	-0,5	-
Näringsliv	95,4	92,5	-2,9	-

Anm.: Index, medelvärde = 100. Säsongsrensade värden. Över 110 indikerar ett mycket starkare läge än normalt (++), 101,1–110 starkare än normalt (+), 99–101 ungefär normalt (=), 90–98,9 svagare än normalt (-), under 90 mycket svagare än normalt (--).

Anm.: Indikatorerna bygger på ett urval av 2 568 företag, varav 1 207 svarande (47 procent). Antal svarande hushåll i Stockholm är 305.

Stockholmarna har i mer än ett års tid haft en svag tilltro till ekonomin.

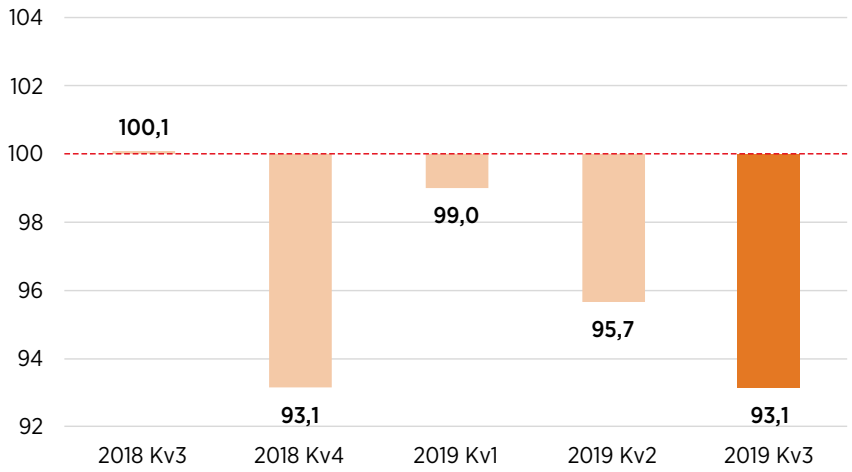

Figur 1. Stockholms-barometern jämförd med de senaste fyra kvartalen

Anm.: Barometerindikator baserad på både hushåll och företag i Stockholm.

Anm.: Index, medelvärde = 100. Säsongsrensade värden.

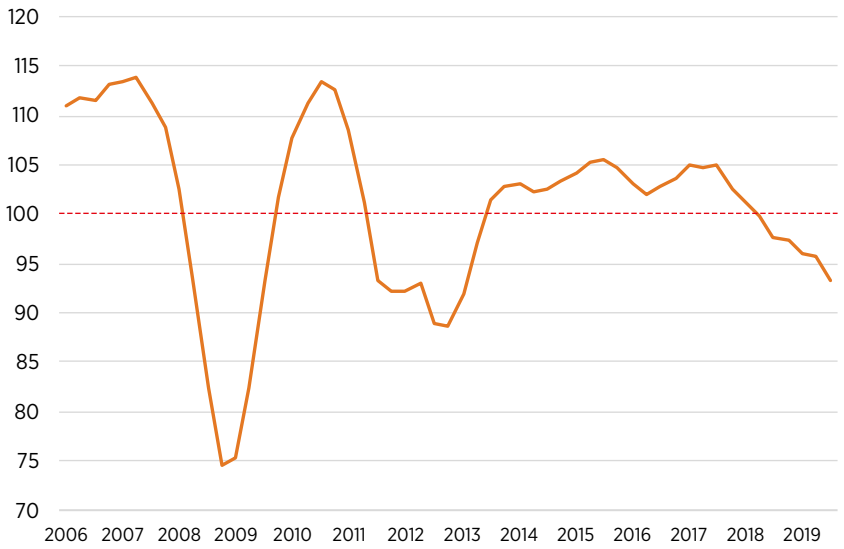

Figur 2. Stockholms-barometern i ett längre tidsperspektiv

Anm.: Barometerindikator baserad på både hushåll och företag i Stockholm.

Anm.: Index, medelvärde = 100. Säsongsrensade värden. Glidande medelvärden förutom de sista två kvartalsutfallen.

Det senaste årtiondet kännetecknas av två stora konjunkturfall för Stockholmsekonomin. Det första skedde 2008 och 2009 som ett resultat av den globala finanskrisen. Från den krisen hämtade sig Stockholm starkt. Nedgången var drastisk men återhämtningen imponerade.

Den andra nedgången var runt 2011 och 2013, i samband med den europeiska skuldsättningskrisen. Återhämtningen från den krisen var mer utdragen.

Mellan 2014 och 2017 var konjunkturen stark. Stockholmsbarometern låg klart över värdet 100 som betyder att läget är bättre än vad som historiskt sett varit normalt. Men sedan slutet av 2017 har konjunkturen mattats av påtagligt, där dagens lägre indextal varnar för sämre tider framöver.

De privata tjänstenäringarna backar

Tabell 2. Utvecklingen för olika branscher i Stockholm

	Kv2 2019	Kv3 2019	Föränd-ring	Läget
Bygg	94,6	97,2	2,6	-
Handel	95,9	98,8	2,9	-
Livsmedel	102,0	119,6	17,6	+ +
Motorfordon	103,5	105,7	2,2	+
Partihandel	89,7	92,2	2,5	-
Specialiserad butikshandel	95,7	93,9	-1,8	-
Privata tjänstenäringar	95,5	91,2	-4,3	-
Data	102,9	95,8	-7,1	-
Finans & försäkring	110,6	97,5	-13,1	-
Uppdragsverksamhet	87,5	86,5	-1,0	- -
Hotell & restaurang	106,1	106,0	-0,1	+
Tillverkningsindustri	94,3	96,8	2,5	-

Anm.: Index, medelvärde = 100. Säsongsrensade värden.

Anm.: Över 110 indikerar ett mycket starkare läge än normalt (++), 101,1–110 starkare än normalt (+), 99–101 ungefär normalt (=), 90–98,9 svagare än normalt (-), under 90 mycket svagare än normalt (--).

Figur 3. Så går det för utvalda Stockholmsbranscher

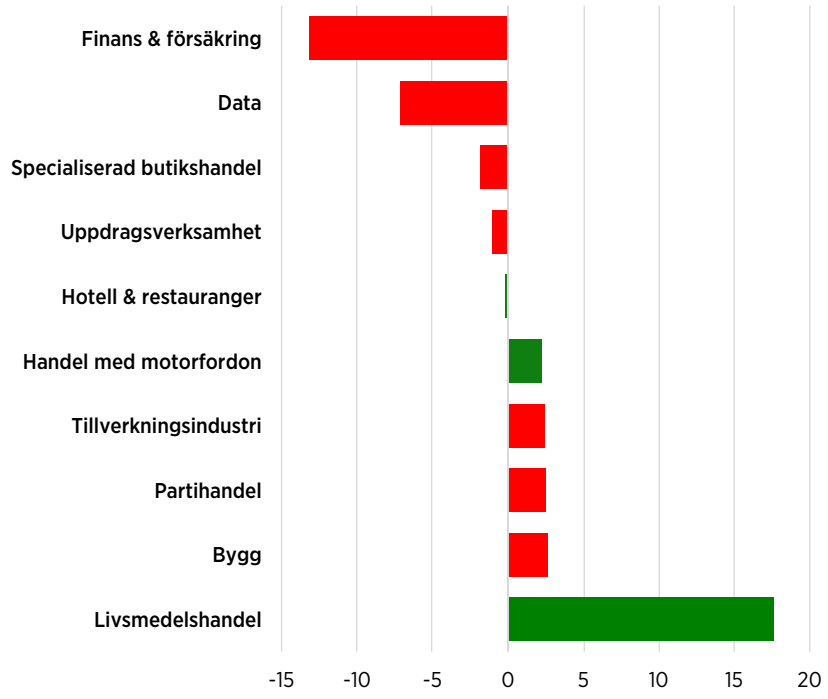

Anm.: Staplarnas nivå anger indikatorförändring mellan andra och tredje kvartalet 2019.

Anm.: Staplarnas färg anger konjunkturläge för respektive bransch: Röd färg indikerar ett läge som är sämre eller mycket sämre än normalt, gul färg indikerar ett läge som är ungefär normalt, grön färg indikerar ett läge som är bättre eller mycket bättre än normalt.

Byggbranschen

Konjunkturläget i **byggbranschen** är fortfarande svagare än normalt men återhämtade sig under det tredje kvartalet jämfört de nivåer som förelåg under årets första och andra kvartal. Förändringringen kan kopplas till mindre dystra utsikter för byggandet framöver.

Sett över en längre tidsperiod så är dagens nivåer klart lägre än de starka nivåer som rådde under 2016–2017. Studeras de underliggande indikatorerna framträder en mycket svag utveckling bland byggbolagen.

Handeln

Stockholms **handelsföretag** går mot strömmen och konjunkturen stärks under det tredje kvartalet 2019. Emellertid ligger konfidensindikatorn under 100, vilket betyder att konjunkturläget är svagare än normalt.

Livsmedelshandeln, som under föregående kvartal försämrades påtagligt, tar nu revansch. Konfidensindikatorn stiger med 18 enheter, vilket betyder att branschen står för den enskilt största förbättringen i Stockholm. Konjunkturen stärks till ett läge som är mycket bättre än normalt. Därmed agerar livsmedelsbranschen stötdämpare för handeln som helhet och för Stockholms näringsliv i stort.

Den starkare konjunkturen återspeglas även i **partihandeln** och **motorfordonsbranschen**, som båda stiger med 2 till 3 enheter. Konfidensindikatorn för partihandeln stiger men konjunkturläget är fortsatt svagt. Läget inom motorfordonshandeln uppges vara starkare än normalt och klart bättre än under motsvarande period i fjol.

Däremot går det sämre för den **specialiserade butikshandeln** som går ned två enheter och som fortsatt befinner sig i ett tufft konjunkturläge.

Tjänstenäringarna

Stämningsläget i Stockholms **tjänstesektor**, sammantaget, försämras under det tredje kvartalet 2019. Konfidensindikatorn faller med över fyra enheter till ett värde på 91, vilket innebär att läget är svagare än normalt och också svagare än på flera år.

Det svaga konjunkturläget inom tjänstesektorn kan till stor del kopplas till mycket dystra signaler från företag med **uppdragsverksamhet**, som är den enskilt största näringen i Stockholm. Under tredje kvartalet 2019 går konfidensindikatorn ned med en enhet till 86,5. Det är den lägsta noteringen i hela Stockholms näringsliv. Konjunkturen bedöms som mycket svag och befinner sig långt under den historiska normalnivån.

Andra tjänstenäringar uppvisar också de en svagare konjunktur, däribland **finans- och försäkringsbranschen**. Efter en stark uppgång under andra kvartalet 2019, så viker branschen kraftigt nedåt under kvartalet

2019. Konfidensindikatorn minskar med drygt 13 enheter till 97,5. Det vill säga, från ett mycket starkare läge än normalt till ett läge under den historiska normalnivån.

Databranschen, vars goda konjunktur varit en vitamininjektion för hela Stockholmsekonomin under lång tid, försvagas under tredje kvartalet 2019. Konfidensindikatorn faller med sju enheter till ett värde på 96. Det betyder att konjunkturläget är sämre än normalt.

Ljusglimten inom tjänstenäringarna är **hotell- och restaurangbranschen**. Den förbättring som noterades under det andra kvartalet 2019 tycks hålla i sig och konfidensindikatorn lämnas oförändrad på 106. Konjunkturen för hotell- och restaurangbranschen är därmed i ett starkare läge än normalt.

Svagare signaler från samtliga delar av Stockholm

Tabell 3. Stockholms olika delar

Centrala	Halvcentrala	Ej centrala
Solna	Botkyrka	Ekerö
Stockholm	Danderyd	Norrtälje
Sundbyberg	Haninge	Nykvarn
	Huddinge	Nynäshamn
	Järfälla	Sigtuna
	Lidingö	Södertälje
	Nacka	Upplands-Bro
	Salem	Vallentuna
	Sollentuna	Vaxholm
	Tyresö	Värmdö
	Täby	Österåker
	Upplands Väsby	

Stockholmsbarometern försvagas under tredje kvartalet 2019 och i samtliga delar av regionen är stämningsläget dystert, men i varierande utsträckning beroende på område. Den breda nedgången tyder på att hela Stockholmsekonomin är i en synkroniserad avmattningsfas.

I de **centrala delarna** och **halvcentrala delarna** av Stockholm försvagas konfidensindikatorn med tre respektive en enhet. Konjunkturläget för företagen och hushållen i dessa delar av Stockholm är därmed svagare än det historiska normalvärdet och lägre jämfört med motsvarande period föregående år. För centralt belägna företag och hushåll har konjunkturen fallit stadigt sedan början av 2017.

Konfidensindikatorn för hushåll och företag i de **ej centrala delarna** av Stockholm har försvagats kraftigt sedan mitten av 2018. Under tredje kvartalet 2019 faller konfidensindikatorn ytterligare, med tre enheter till ett värde på 82,5. Det är den lägsta nivån som uppmätts för det området i Stockholmsbarometern.

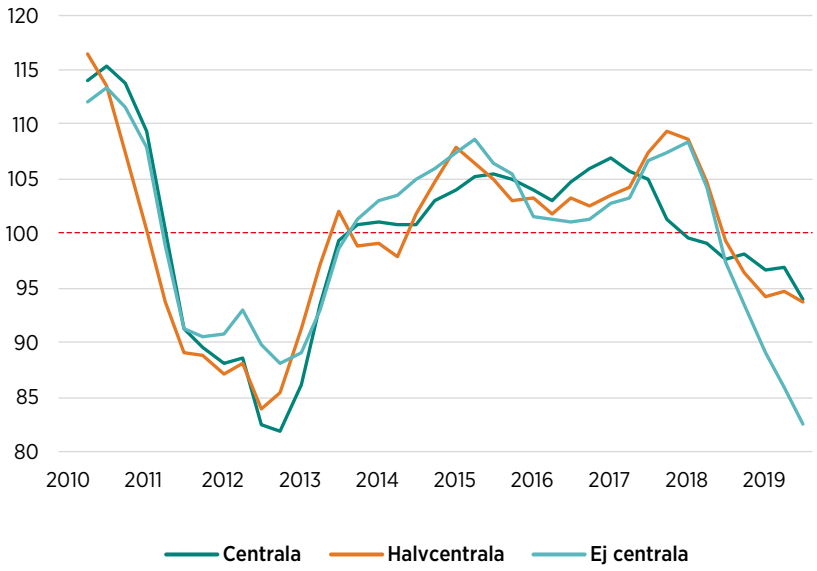

Figur 4. Konfidensindikatorer för hushåll i olika delar av Stockholm

Anm.: Konfidensindikator baserad på både hushåll och företag i olika delar av Stockholm.

Anm.: Index, medelvärde = 100. Säsongsrensade värden. Glidande medelvärden förutom de sista två kvartalsutfallen.

Konfidensindikatorn för hushåll och företag i de ej centrala delarna av Stockholm har försvagats kraftigt sedan mitten av 2018.

KONJUNKTURLÄGET I OLIKA REGIONER

Tabell 4. Konfidens-indikatorer i olika delar av Stockholm

	Kv2 2019	Kv3 2019	Förändring	Läget
Centrala	96,8	93,9	-2,9	-
Halvcentrala	94,6	93,8	-0,8	-
Ej centrala	85,8	82,5	-3,3	- -

Anm.: Barometerindikator baserad på både hushåll och företag.

Anm.: Index, medelvärde = 100. Säsongsrensade värden.

Anm.: Över 110 indikerar ett mycket starkare läge än normalt (++), 101,1–110 starkare än normalt (+), 99–101 ungefär normalt (=), 90–98,9 svagare än normalt (-), under 90 mycket svagare än normalt (--).

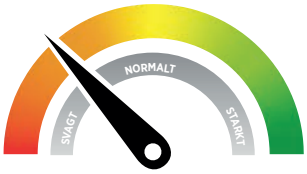

Konfidensindikator fortsätter att försvagas och faller i samtliga delar av Stockholm.

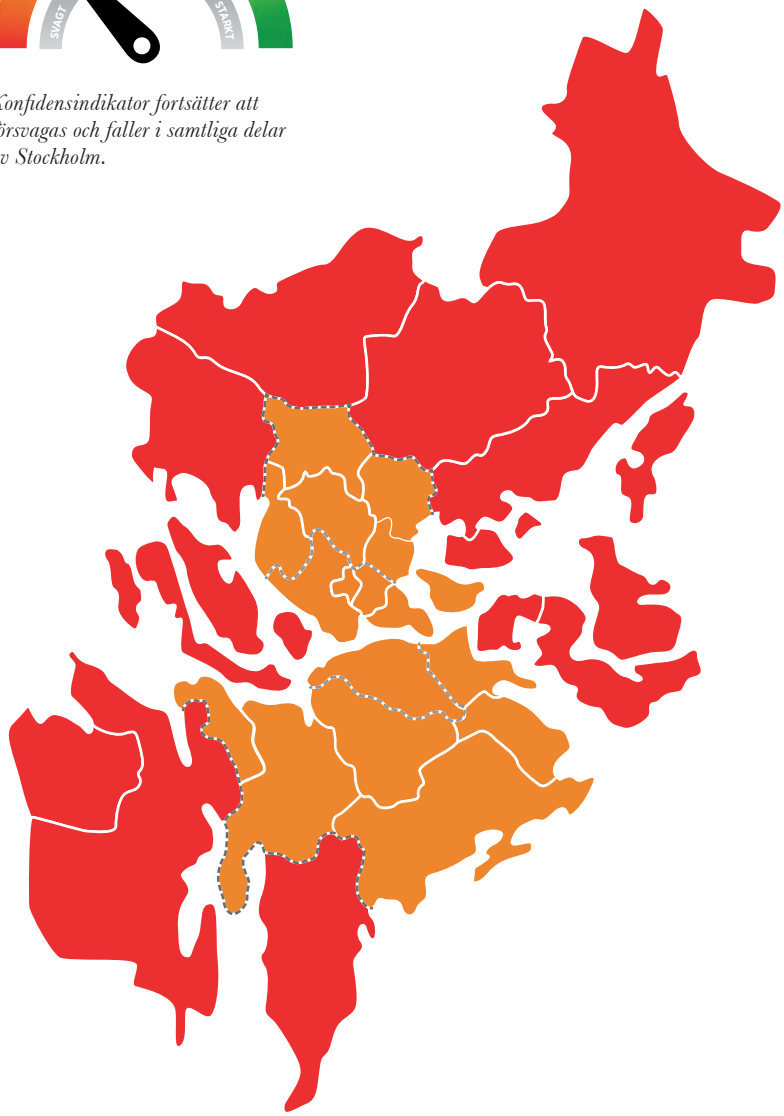

Rekorddyster syn på svensk ekonomi och arbetsmarknaden framöver

Tilltron till Sveriges ekonomi bland hushåll i Stockholm har stadigt försämrats under de senaste två åren. Detsamma gäller framtidsutsikterna om den svenska ekonomin.

Under tredje kvartalet 2019 faller tilltron ytterlige, till mycket låga nivåer. I dagsläget finns en stor överrepresentation av hushållen i Stockholm har en tydlig negativ syn på ekonomin i dag och på ett års sikt. Synen på Sveriges framtida ekonomi har inte varit så pessimistisk som nu, utifrån tillgängliga data som sträcker sig till 2010.

Nuläget avviker påtagligt jämfört situationen för några år sedan. Under större delen av 2017 var tilltron god till Sveriges ekonomi. Där och då fanns en överrepresentation av hushåll i Stockholm som hade en positiv syn på svensk ekonomi. Därefter har tilltron försvunnit.

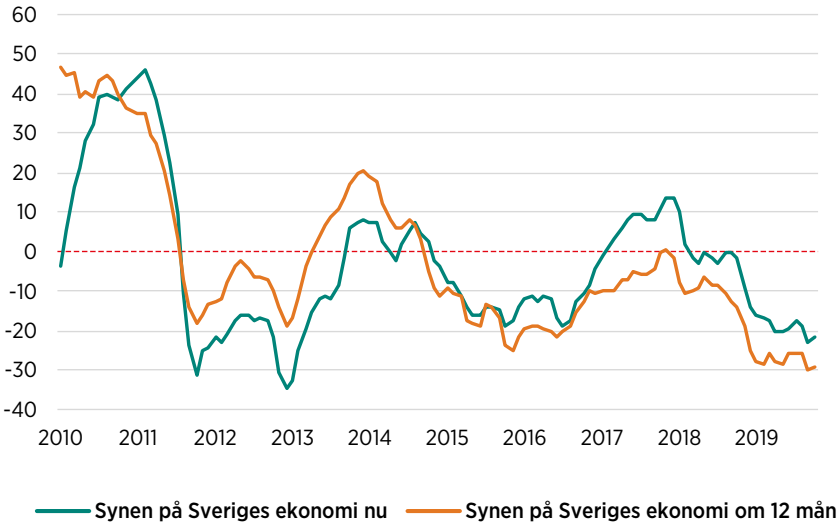

Figur 5. Stockholmshushållens syn på Sveriges ekonomi

Anm.: Nettotal avser saldot mellan andelen hushåll som anger en ökning respektive en minskning.

Anm.: Säsongsrensade värden. Glidande medelvärden förutom de sista två månadsutfallen.

Synen på Sveriges framtida ekonomi har inte varit så pessimistisk som nu, utifrån tillgängliga data som sträcker sig till 2010.

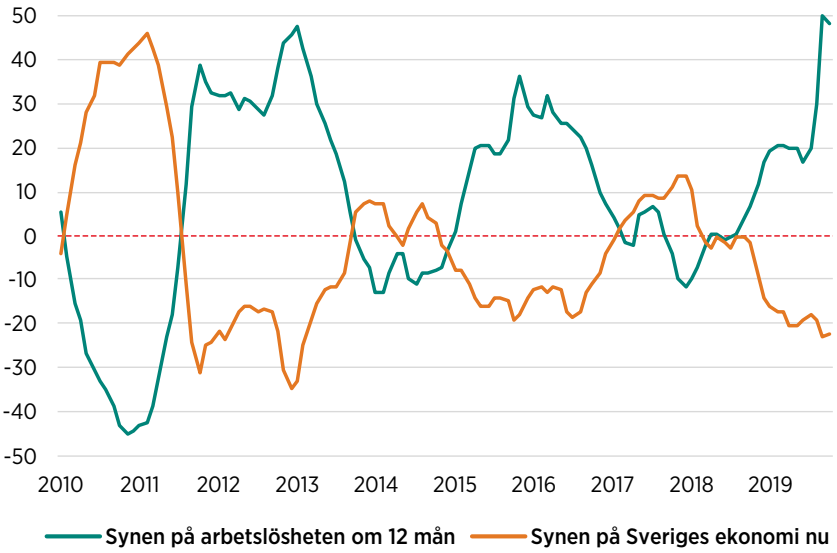

Figur 6. Stockholmarnas syn på arbetslöshet om 12 mån

Anm.: Nettotal avser saldot mellan andelen hushåll som anger en ökning respektive en minskning.

Anm.: Säsongsrensade värden. Glidande medelvärden förutom de sista två månadsutfallen.

Hushållens syn på Sveriges ekonomi är sammankopplad med deras uppfattning om hur arbetsmarknaden förväntas utvecklas. Om hushåll tror eller uppfattar att arbetslösheten kommer öka så kan det avspeglas i hur de ser på den svenska ekonomin. Som framgår i figur 6 verkar det föreligga en spegelvänd koppling mellan synen på Sveriges ekonomi och arbetslösheten om 12 månader.

Sedan mitten av 2018 har en allt större andel av hushållen bedömt att arbetslösheten kommer öka under det kommande året. I dagsläget föreligger ett nettotal på 48. Det betyder att det är 48 procentenheter fler hushåll som bedömer att arbetslösheten kommer öka framöver, jämfört det motsatta. Det sammanfaller med en spegelvänd utveckling av hushållens syn på svensk ekonomi som nu är sämre än på flera år.

Det är 48 procentenheter fler hushåll som bedömer att arbetslösheten kommer öka framöver.

Arbetsmarknaden sviktar

Anställningsgraden i Stockholm är närmast oförändrad under tredje kvartalet 2019. Under både det innevarande och det föregående kvartalet finns det andelsmässigt fler företag som drar ner på sina anställningar än som nyanställer. Senast det inträffade var under den europeiska skuldkrisen 2011–2013.

Företagens förväntningar om framtida anställningar faller påtagligt. Det signalerar om en dyster utveckling framöver. Nettotalet för anställningsförväntningarna minskar påtagligt till -11. Inte på flera år har den förväntade anställningstakten varit så avvaktande som nu.

Stockholm har länge hämmats av en extrem arbetskraftsbrist. Under 2018 var arbetskraftsbristen på historiskt höga nivåer. Men precis som under det första och andra kvartalet 2019 fortsätter arbetskraftsbristen att minska, vilket är i linje med den övergripande konjunkturavmattningen. Samtidigt pekar en majoritet av företagen fortfarande ut arbetskraftsbrist som ett betydande tillväxthinder.

	Kv2 2019	Kv3 2019	Förändring
Antal anställda, utfall	-3	-4	-1
Antal anställda, förväntningar	4	-11	-15
Brist på arbetskraft, nuläge	28	20	-8
Efterfrågeläge, nuläge	-11	-16	-5

Tabell 5. Anställningstryck och efterfrågan för företagen

Anm.: Nettotal är saldot mellan andelen företag som anger en ökning respektive en minskning.

Anm.: Säsongsrensade värden.

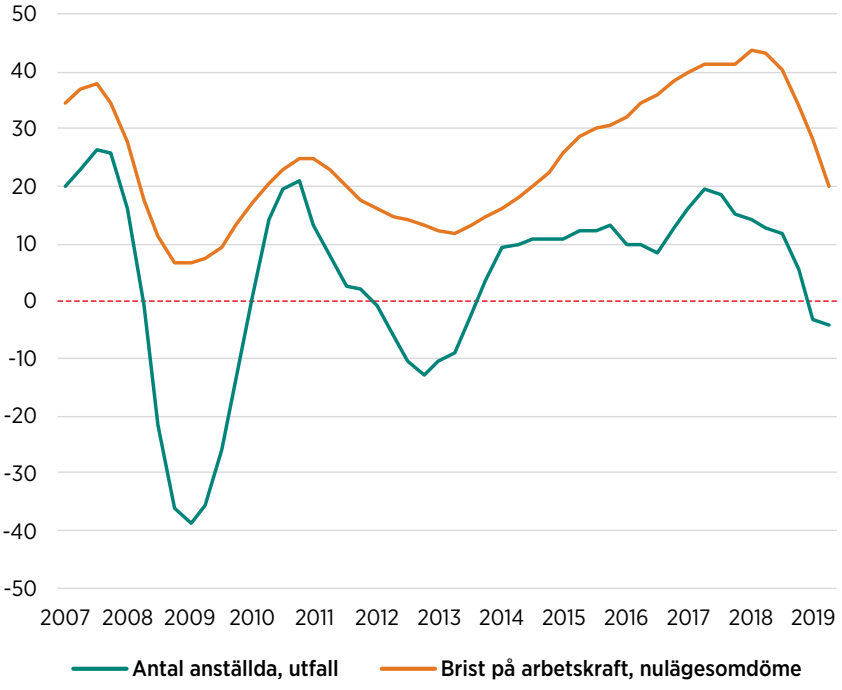

Figur 7. Sysselsättningsläget i Stockholms näringsliv över tid

Anm.: Nettotal avser saldot mellan andelen företag som anger en ökning respektive en minskning.

Anm.: Säsongsrensade värden. Glidande medelvärden förutom de sista två kvartalsutfallen.

Här jobbar stockholmarna

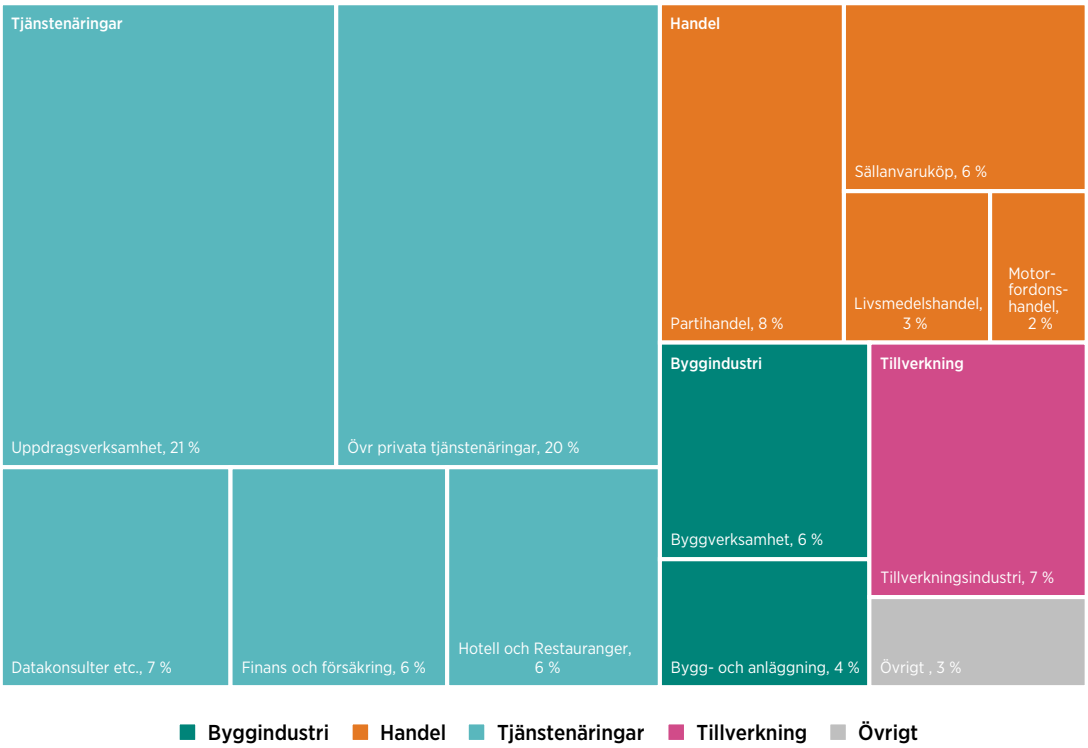

Figur 8. Här jobbar stockholmarna

Källa: SCB RAPS

Stockholmsekonomin kännetecknas av kunskapsintensiva näringar. De flesta stockholmare som jobbar i näringslivet har sin anställning kopplad till privata tjänstenäringar (60 procent). En stor del av dessa jobbar med företagsnära uppdrag, som bland annat innefattar konsultverksamhet för ekonomi, revision och juridiska tjänster (20 procent).

På andra plats kommer handeln, där omkring 20 procent av stockholmarna arbetar. Inom handeln är det många som jobbar med partihandel, vilket är handel med stora volymer av varor mellan företag.

Inom byggindustrin jobbar var tionde stockholmare och en nästan lika hög andel är anställda inom tillverkningsindustrin (7 procent).

Över tid har sysselsättningen inom de privata tjänstenäringarna ökat betydligt, särskilt inom data- och kommunikationsbranschen. Från 2010 och till dags dato har sysselsättningen i databranschen ökat med över 40 procent, vilket är mycket mer än den totala sysselsättningsökningen i Stockholm.

Jobbsammansättningen i Stockholm utgör en stor skillnad jämfört med riket. Den stora skillnaden återfinns i fördelningen mellan de privata tjänstenäringarna och tillverkningsindustrin. I Sverige svarar de privata tjänstenäringarna och tillverkningsindustrin för 46 procent respektive 17 procent av alla jobb.

Lägre jobbtillväxt att vänta

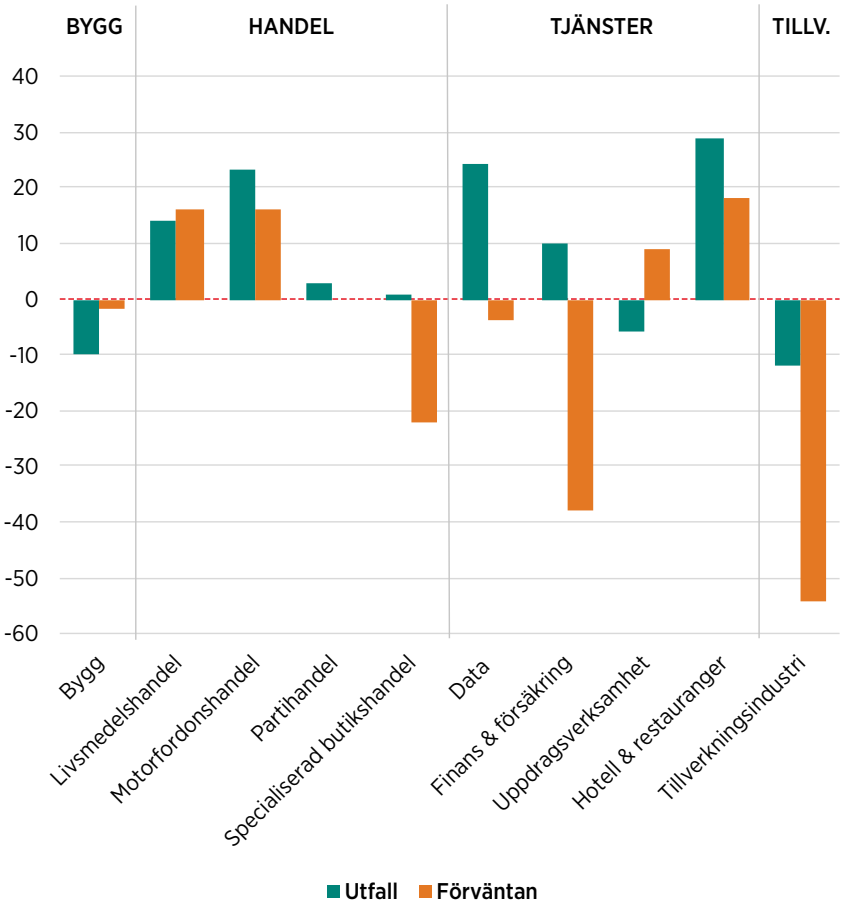

Figur 9. Läget och utsikter för jobben inom olika branscher

Anm.: Utvalda branscher ur Stockholms näringsliv.

Anm.: Nettotal avser saldot mellan andelen företag som anger en ökning respektive en minskning.

Anm.: Säsongsrensade värden.

Byggsektorn

Under årets tredje kvartal var det 10 procentenheter fler företag i Stockholms **byggsektor** som minskade sin personalstyrka än som ökade antalet anställda. Vidare är det andelsmässigt fler företag som räknar med att minska antalet anställda på tre månaders sikt, än tvärtom. De dystra anställningsplanerna avspeglar det svaga konjunkturläge som byggbranschen befinner sig i.

Handeln

Inom handeln uppger företag i samtliga delbranscher att de ökat antalet anställda under tredje kvartalet 2019. Däremot varierar framtida anställningsplaner från delbransch till delbransch.

Den starkaste jobbtillväxten finns inom **motorfordonshandeln**. Det är i linje med de anställningsplaner som motorfordonsbranschen redovisade föregående kvartal. Framöver väntas anställningstalen öka, om än i mindre skala jämfört det faktiska utfallet.

Livsmedelsbranschens företag uppger att de ökat sina anställningar under tredje kvartalet 2019. Positiva tongångar finns också framöver.

Partihandeln noterades för en marginell jobbtillväxt medan den var i stort oförändrad inom den **specialiserade butikshandeln**, som dock signalerar om personalneddragningar framöver.

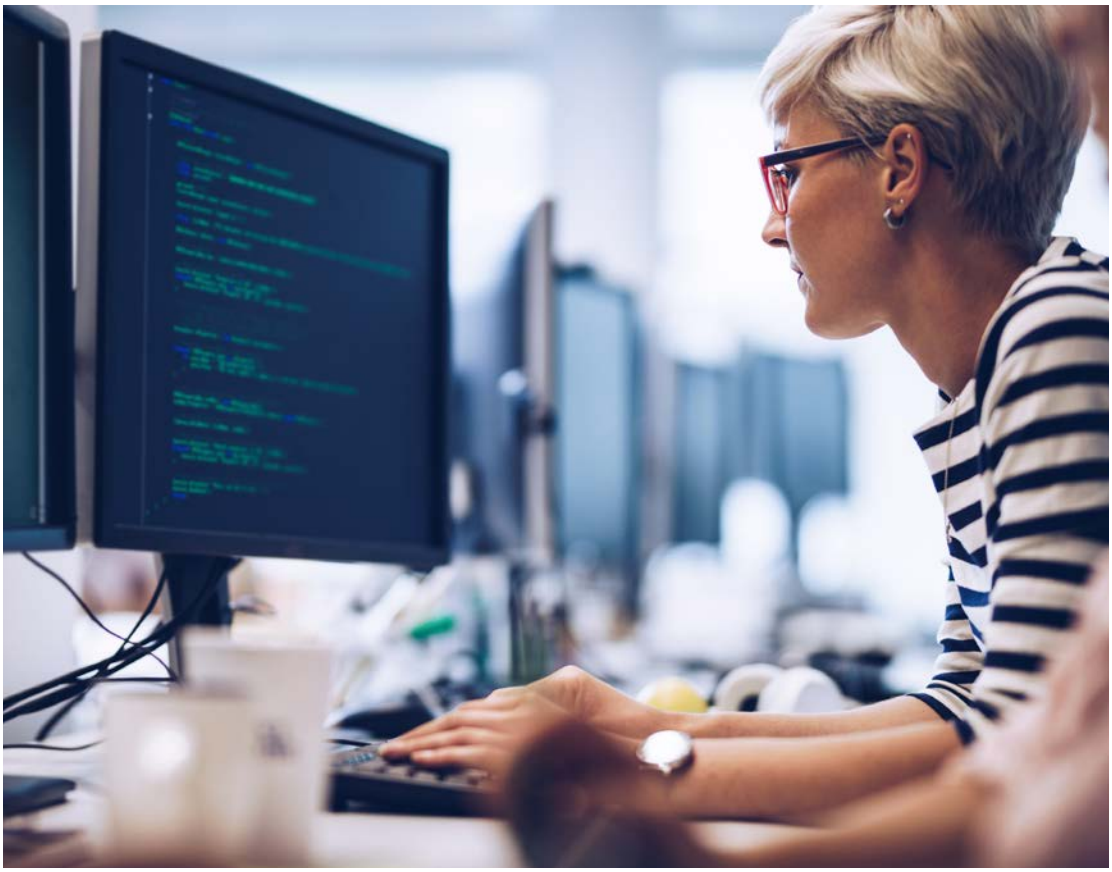

Anställningarna ökar inom databranschen.

Privata tjänstenäringarna

Med undantag **uppdragsverksamhet** uppger samtliga **privata tjänstenäringar** positiva anställningstal. För framtiden föreligger dock stor variation mellan branscherna.

Hotell- och restaurangbranschen sticker ut med höga anställningstal och mycket ljusa anställningsplaner. Under årets tredje kvartal var det 30 procentenheter fler företag inom branschen som ökade antalet anställda, än som minskade sin personalstyrka. Framöver är det en nästan lika stor andel som väntas öka personalstyrkan.

Även **dataföretagen** och företag inom **finans- och försäkringsverksamhet** uppger positiva anställningstal för det tredje kvartalet 2019. Anställningstakten väntas dock minska framöver, framför allt i finans- och försäkringsbranschen där företagen flaggar för en kommande tvärnit för nyanställningar. Under mer än ett års tid har finans- och försäkringsbolagen signalerat att antalet anställda väntas minska framgent.

I motsatt riktning har andelsmässigt fler företag med uppdragsverksamhet dragit ner på personalstyrkan. Framöver förväntas dock anställningarna öka.

Tillverkningsindustrin

Anställningstakten inom **tillverkningsindustrin** minskar under årets tredje kvartal. På sikt signalerar företagen om kraftigt avtagande anställningstal.

Branschfördjupning

BYGGINDUSTRIN

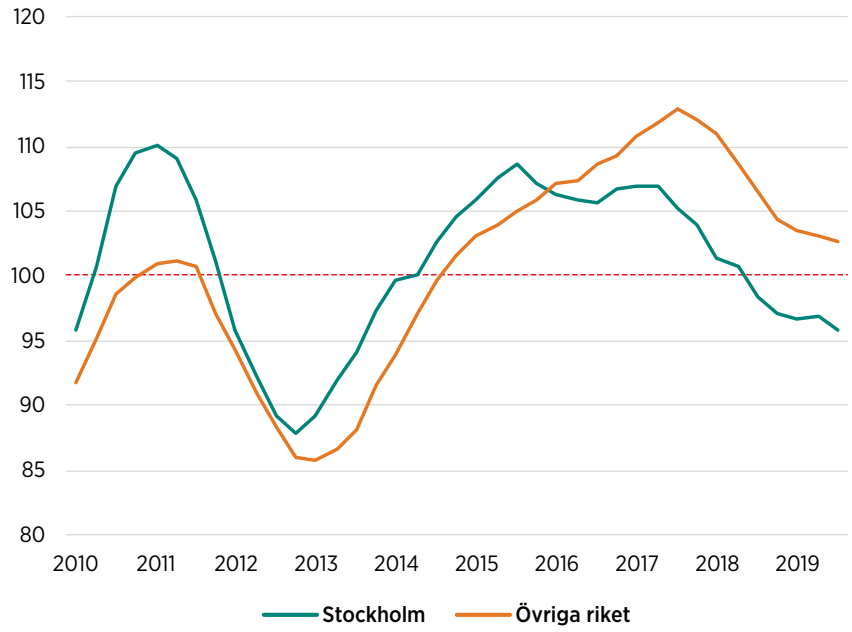

Figur 10. Konfidensindikatorn för byggindustrin

Anm.: Konfidensindikatorn baseras på företag inom byggbranschen.

Anm.: Index, medelvärde = 100. Säsongsrensade värden. Glidande medelvärden.

Konjunkturläget för Stockholm byggbolag har försvagats påtagligt under de senaste tre åren. Vidare är läget i Stockholm svagare jämfört övriga Sverige. Avvikelsen blev tydlig under 2016. I juni 2016 ikraftträdde Finansinspektionens första amorteringskrav som verkar ha haft en särskilt stor påverkan på Stockholms byggindustri.

En ytterligare nedgång i Stockholms byggindustri inträffade runt första och andra kvartalet 2018, sammanfallande med införandet av det andra amorteringskravet. Då gick konfidensindikatorn under värdet 100 som betyder att läget är sämre än normalt.

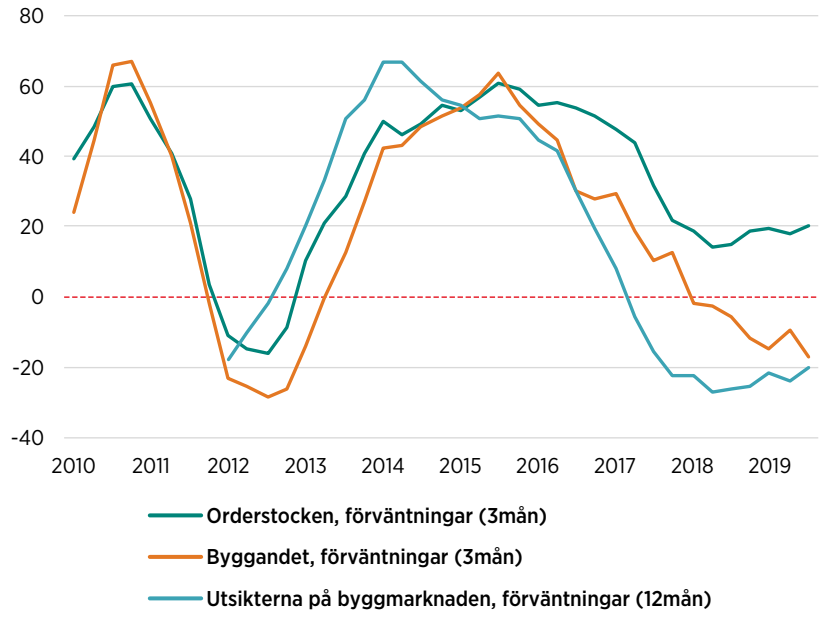

Figur 11. Förväntningar och utsikter i byggindustrin i Stockholm

Anm.: Nettotal avser saldot mellan andelen företag som anger en ökning respektive en minskning.

Anm.: Säsongsrensade värden. Glidande medelvärden.

De framåtblickande indikatorerna är svaga. Sedan 2016 har utsikterna på både tre och tolv månaders sikt kraftigt försämrats. Det finns i dag andelsmässigt fler byggföretag som har en pessimistisk syn på byggande framöver, än tvärtom.

Dessutom uppger Stockholms byggbolag att det faktiska byggandet har minskat. I underliggande data framgår också att otillräcklig efterfrågan är det största hindret för byggandet.

HANDELN

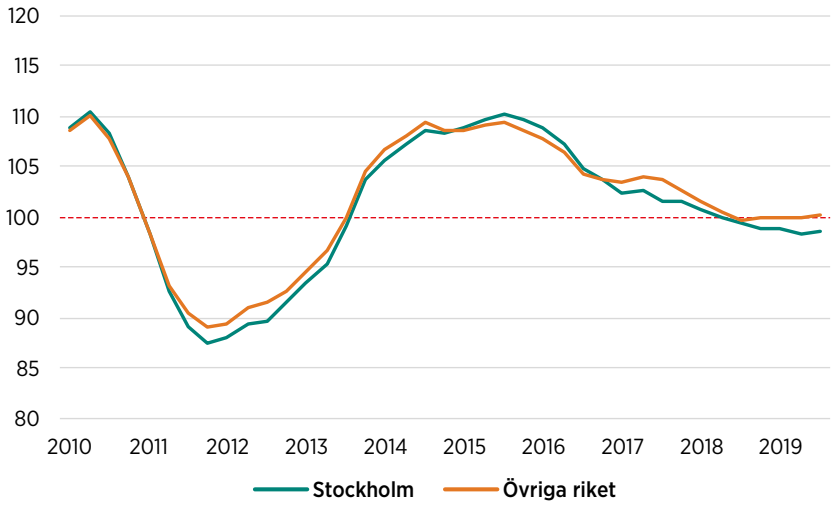

Figur 12. Konfidensindikatorn för handeln

Anm.: Konfidensindikatorn baseras på företag inom handeln.

Anm.: Index, medelvärde = 100. Säsongsrensade värden. Glidande medelvärden.

Efter toppnoteringen i slutet av 2015 har läget för stockholmshandeln successivt försvagats och sedan slutet av 2018 har konjunkturen varit svagare än normalt.

Utvecklingen är likartad för övriga Sverige, där handelsföretagens konjunktur utvecklats horisontellt det senaste året. Utvecklingen för övriga riket har dock varit något mer positiv än för handelsföretagen i Stockholm.

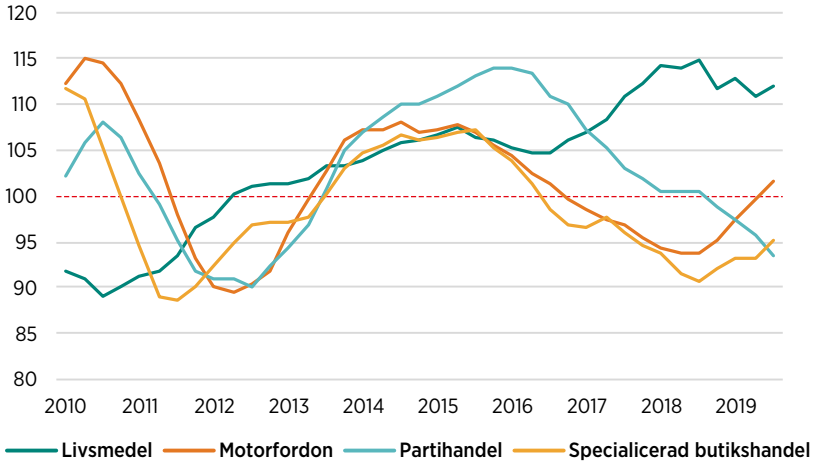

Figur 13. Konfidensindikatorer för delbranscher inom handeln i Stockholm

Anm.: Konfidensindikatorn baseras på företag i de olika branscherna.

Anm.: Index, medelvärde = 100. Säsongsrensade värden. Glidande medelvärden.

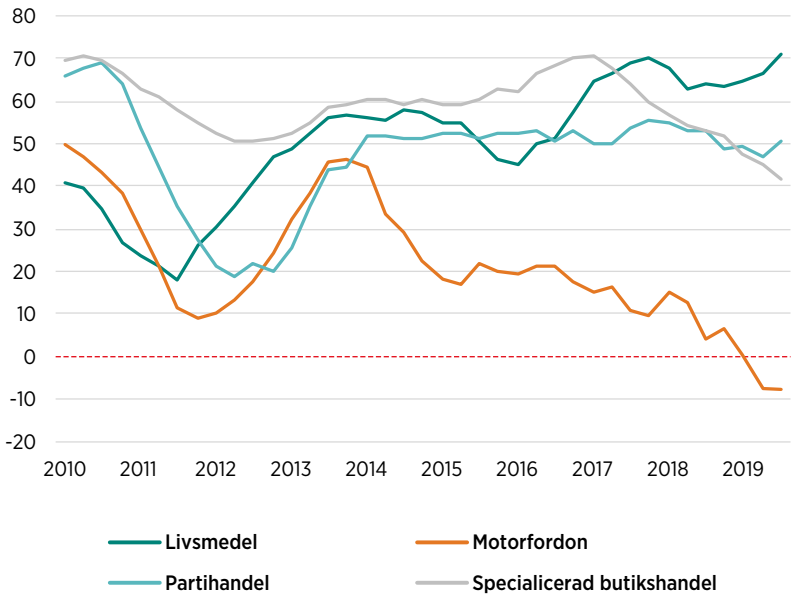

Figur 14. Försäljningsutsikter på 6 mån sikt för Stockholms handelsföretag

Anm.: Nettotal avser saldot mellan andelen företag som anger en ökning respektive en minskning.

Anm.: Säsongsrensade värden. Glidande medelvärden.

Livsmedelshandeln

Livsmedelshandelsföretagen har uppvisat en god konjunktur, särskilt under de senaste två åren. Den starka konjunkturen är kopplad till höga försäljningsvolymer och positiva anställningsplaner.

Företagen ser ljust på framtiden. De framåtblickande indikatorerna är starka. Nettotalet för försäljningsutsikterna ligger runt 70. Det betyder att det finns 70 procentenheter fler företag som uppger att försäljningen väntas öka de kommande 6 månaderna, än tvärtom.

Samtidigt är andra ledande indikatorer är mer negativa. Allt fler företag uppger exempelvis försämrad lönsamhet.

Partihandeln

Konjunkturläget för Stockholms partihandelsföretag är fortsatt dystert. Sedan början av 2016 har branschen konfidensindikatorn försvagats påtagligt, till ett läge under den historiska normalnivån.

Emellertid är försäljningsutsikterna positiva. 50 procentenheter fler företag bedömer att försäljningen kommer öka på 6 månaders sikt, än tvärtom.

Handel med motorfordon

För företag inom handel med motorfordon ser konjunkturläget allt ljusare ut. Efter en långvarig nedgång mellan 2015–2018 har branschens konfidensindikator stigit under 2019.

Det förbättrade konjunkturläget är kopplad till ökande försäljningsvolymer och högre försäljningspriser. Samtidigt flaggar företagen om att försäljningen kommer minska på 6 månaders sikt.

Specialiserad butikshandel

Det senaste året har konjunkturen förbättrats för företag inom specialiserad butikshandel. Positiv utveckling till trots är läget alltjämt sämre än normalt.

Utsikterna är fortfarande övervägande positiva men företagen har över tid justerar ner sina framtida försäljningsutsikter. Numera ligger nettotalen för försäljningsutsikter runt 40, vilket kan jämföras med 70 i slutet av 2016.

TJÄNSTENÄRINGEN

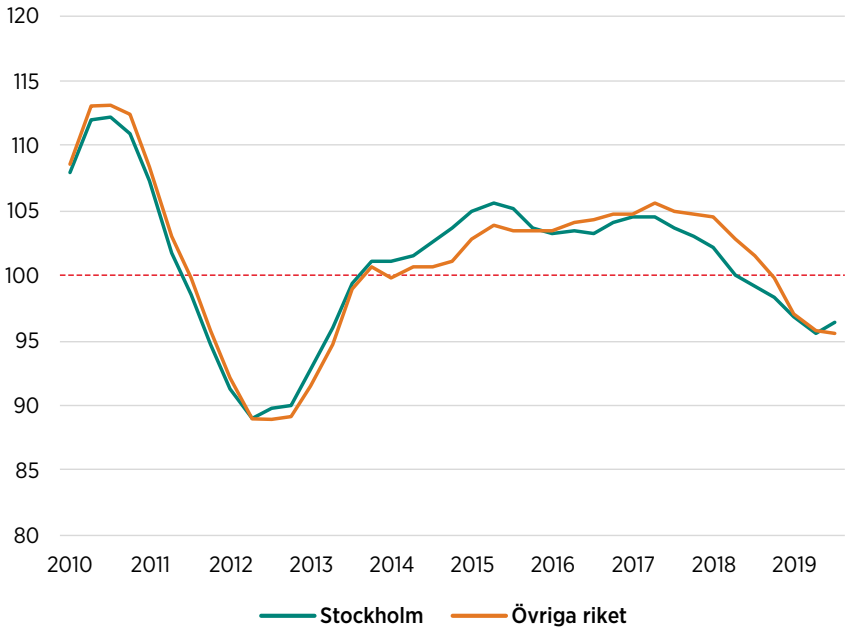

Figur 15. Konfidensindikatorn för privata tjänstenäringar

Anm.: Konfidensindikatorn baseras på företag inom de privata tjänstenäringarna.

Anm.: Index, medelvärde = 100. Säsongsrensade värden. Glidande medelvärden.

För företag inom de privata tjänstenäringarna är utvecklingen i Stockholm i paritet med den i övriga Sverige.

Över tid har konjunkturen för de privata tjänsteföretagen försämrats. Sett till det stora antalet personer som arbetar i de privata tjänstenäringarna är branschens konjunkturläge tongivande för hela Stockholmsbarometern.

Den avmattade konjunkturen kan härledas till en mycket svag utveckling för företag med uppdragsverksamhet.

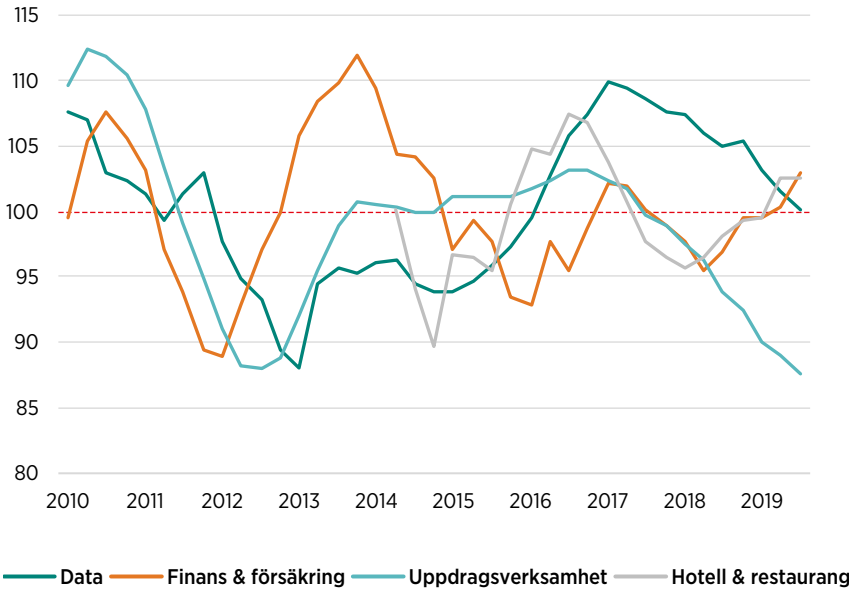

Figur 16. Konfidensindikatorer för utvalda delbranscher inom privata tjänste-näringar i Stockholm

Anm.: Konfidensindikatorn baseras på företag i de olika branscherna.

Anm.: Index, medelvärde = 100. Säsongsrensade värden. Glidande medelvärden.

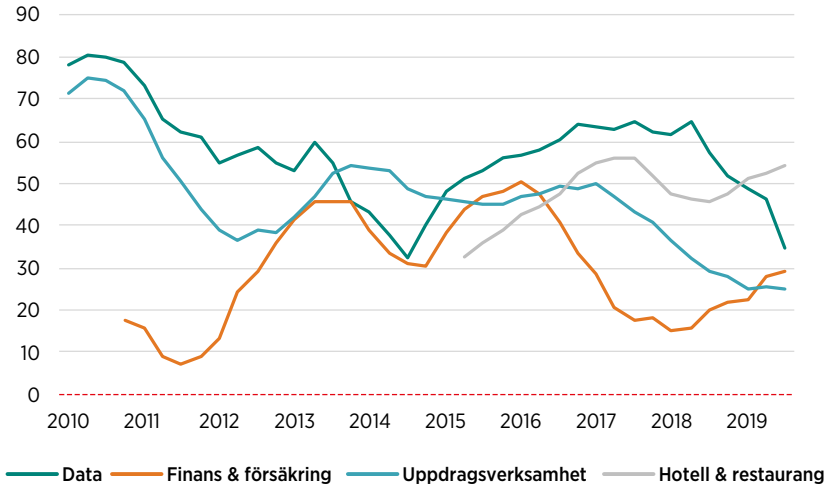

Figur 17. Försäljningsutsikter på 6 mån sikt för Stockholms tjänste-handelsföretag

Anm.: Nettotal avser saldot mellan andelen företag som anger en ökning respektive en minskning.

Anm.: Säsongsrensade värden. Glidande medelvärden.

Finans och försäkring

Efter en konjunkturförsvagning i början av 2018 så har branschen återhämtat sig.

Beträffande försäljningsutsikterna så finns det i dag andelsmässigt fler företag som bedömer att efterfrågan kommer öka på 6 månaders sikt, än tvärtom.

Andelen företag som anser att finansiella restriktioner är det främsta hindret för företagets verksamhet har ökat de senaste åren och är nu på rekordhöga nivåer.

Hotell och restauranger

Efter en inbromsning under 2017 har företagen inom hotell och restaurang uppvisat god tillväxt, särskilt under de senaste kvartalen. För närvarande är konjunkturläget starkare än normalt.

Företagen uppger att lönsamheten är god och att efterfrågan ökat. Vidare är utsikterna goda. 50 procentenheter fler företag som uppger att efterfrågan kommer öka på 6 månaders sikt, än tvärtom.

Databranschen

Läget i databranschen har försämrats över åren i takt med en minskad efterfrågan på företagens tjänster samt nedjusterade framtidsutsikter. Konjunkturläget har successivt försvagats sedan toppnoteringen för ett par år sedan.

I dagsläget uppger en överrepresentation runt 35 procent av branschens företag att efterfrågan kommer öka på 6 månaders sikt. Från mitten av 2016 till mitten av 2018 var motsvarande siffra mellan 60 till 70.

I underliggande data framgår att lönsamheten justerats ned de senaste kvartalen och att brist på arbetskraft är det största tillväxthindret för dataföretagen.

Uppdragsverksamhet

Situationen för företag med uppdragsverksamhet har succesivt försvagats under de senaste två till tre åren. Konjunkturläget är nu betydligt sämre än normalt.

Det svaga nuläget är kopplat till en försämrad efterfrågan på företagens tjänster, minskad orderingång och sämre framtidsutsikter. Tidigare var arbetskraftsbristen det största hindret för företagens verksamhet men nu är det otillräcklig efterfrågan.

I branschen finns en övervikt runt 25 som tror att efterfrågan kommer öka på 6 månaders sikt jämfört med nuläget. Motsvarande siffra var för tre år sedan runt 50.

Stockholms Handelskammare

STOCKHOLMS HANDELSKAMMARE
Brunnsgatan 2
Box 160 50
103 21 Stockholm
Tel: 08-555 100 00
www.chamber.se

ANSVARIG ANALYS:
Stefan Westerberg, seniorekonom
stefan.westerberg@chamber.se

ANSVARIG KOMMUNIKATION:
Robert Östholm
robert.ostholm@chamber.se